

פרשת המסמכים – פלדשטיין ואחרים

מאת דוברות הפרקליטות

על רקע שאלות וטענות שונות שעלו בתקשורת ובשיח הציבורי בפרשה האמורה, וכן נוכח לא מעט פייק ניוז שמפיצים גורמים אינטרסנטיים, מצאנו לנכון להביא לידיעת הציבור מידע נוסף, מעבר לאמור בכתב האישום שהוגש היום.

- **טענה:** מדי פעם התקשורת מפרסמת מסמכים שהודלפו לה. למה רק הפעם חוקרים?

תשובה: לא מדובר כאן בסתם "הדלפה" של מסמך מתוך המערכת השלטונית אל התקשורת. אלי פלדשטיין והנגד במילי נאשמים שיצרו באופן מכוון ציר ישיר שעוקף את המערכת הצבאית שאחראית על בחינת והעברת מידע לדרג המדיני, כששניהם לא מוסמכים לכך. הנגד אינו מוסמך להעביר מידע כל כך סודי ורגיש למי שאינו בעל סיווג מתאים, ואילו פלדשטיין אינו מוסמך להיחשף למידע ובוודאי שאינו מוסמך להעביר אותו הלאה. אגב, כמו שנכתב בכתב האישום, פלדשטיין לא קיבל סיווג ביטחוני כלל ולכן לא אושרו להעסיק אותו בתפקיד דובר לעניינים ביטחוניים במשרד ראש הממשלה.

אגף המודיעין אינו יכול להשלים עם מצב שבו מידע מודיעיני סודי, גולמי ורגיש מאוד, יוצא מהמערכת ללא כל פיקוח באשר לגורמים אליו הוא מגיע.

הידיעה שנמסרה ופורסמה בעיתון ה-Bild הושגה באמצעות אמצעי מודיעיני סודי. גורמי הביטחון קבעו שגילוי דבר קיומו של אמצעי זה, יכולותיו ואופני השימוש בו, יכולים לגרום נזק של ממש לאינטרסים ביטחוניים של מדינת ישראל בעיקר בתחום איסוף המודיעין וחשיפת מקורות מודיעיניים, באמצעותם מצילים חיי אדם. חשיפת האמצעי מסכנת חיי אדם, שכן יש בה לגלות משימות, יכולות, דרכי פעולה ואמצעים מסווגים בהם עושה קהילת המודיעין שימוש בזירות השונות.

החקירה החלה בתלונה של צה"ל על דליפה של מידע סודי ורגיש לתקשורת בחו"ל, והיא התמקדה תחילה במקור הדלף מבלי שניתן היה לדעת מי הגורמים אליהם הגיע המידע. רק במהלך החקירה התבררה זהותם של אחרים נוספים שקיבלו את המידע ולא היו מוסמכים לקבלו.

- **טענה:** צה"ל הסתיר את המידע הזה מראש הממשלה, הוא היה זכאי לקבל אותו!

תשובה: הידיעה הסודית לא הועברה ע"י גורמי המקצוע בנוהל העברת המסמכים המקובל לגורמים מחוץ לצה"ל, משום שבסמוך לאחר קבלתה, התקבלו ידיעות מודיעיניות עדכניות, שנבחנו ע"י גורמי המקצוע באגף המודיעין ונמצאו רלוונטיות יותר לסוגיית המשא ומתן. הידיעות הרלוונטיות האלה הועברו לגורמים שעסקו בסוגיית המשא ומתן וכן לדרג המדיני, בנוהל העברת המסמכים המקובל.

- **טענה:** עיתונאים אומרים שעקיפת הצנזורה ע"י פרסום מידע בכלי תקשורת זרים, היא פרקטיקה מקובלת

תשובה: ככל שהפרקטיקה הזו קיימת היא בוודאי פסולה. בכל מקרה, כל מקרה נבחן לגופו. כאן מדובר במקרה חמור בנסיבותיו, שבו הצנזורה הצבאית פסלה לחלוטין את פרסום המידע, גם לאחר פרסומו בכלי התקשורת בחו"ל, מה שמעיד על רגישותו הגבוהה מאוד, וגורמי הביטחון מצביעים על נזק לביטחון המדינה ולאגף המודיעין שחלקו נגרם בפועל וחלקו לא ידוע בוודאות האם נגרם בפועל.

- **טענה :** בסעיף 7 לכתב האישום נאמר שלנגד היה בין היתר, מידע סודי על מעורבות אפשרית של ***** (מושחר) באירועי 7.10.23. מדוע השחרתם את זהות הגורמים, על מי אתם מגנים?

תשובה : המילים הושחרו לבקשת גורמי הביטחון. אולם נוכל לומר שלא מדובר בשמות של אנשים או בארגון, אלא בגורם זר.

- **טענה :** למה פלדשטיין נחקר בשב"כ כאילו הוא מחבל ולא במשטרה?

תשובה : בדרך כלל, חקירות על עבירות שפוגעות בביטחון המדינה מתבצעות בשיתוף של השב"כ והמשטרה. השב"כ אחראי על החלק הביטחוני בחקירה. פלדשטיין אינו מוחזק "במרתפי השב"כ. מרגע שהסתיימה חקירתו בשב"כ, הוא עצור במתקן כליאה של שב"ס.

- **טענה :** פלדשטיין העביר לעיתון Bild הגרמני מסמך שממילא פורסם כבר בחודש ינואר בכלי תקשורת ישראלים

תשובה : לא נכון. לא מדובר במסמך שפורסם לפני כן בישראל, ולא מדובר במה שזכה בתקשורת לכינוי "מסמך סינוואר". מדובר במידע אחר סודי ורגיש ופרסומו עלול להביא לפגיעה בביטחון המדינה, כפי שפירטנו לעיל.

- **טענה :** למה פלדשטיין מואשם בכוונה לפגוע בביטחון המדינה? להבנתו, הוא פעל לטובת המדינה, לא נגדה!

תשובה : ראשית, פלדשטיין פרסם את הידיעה הסודית לא לטובת המדינה, אלא כדי להשפיע על השיח בתקשורת. אבל לא על המטרה של המעשים שלו הוא עומד לדין.

מעבר לזה, חוק העונשין קובע את "כלל הצפיות". בעבירות שדורשות כוונה של הנאשם לגרום לתוצאת העבירה, הכלל אומר שאם האדם ראה מראש אפשרות קרובה לוודאי שמעשיו יביאו לתוצאה של פגיעה בביטחון המדינה, אפשר להרשיע אותו גם אם הוא לא התכוון לגרום לתוצאה הזו, וגם אם היא לא קרתה בפועל.

כבר בשנות ה-60 החיל ביהמ"ש את כלל הצפיות (שאז עוד לא היה קבוע בחוק) בעבירה זו, כשאישר הרשעה של הפיזיקאי הישראלי, פרופ' קורט סיטה, במסירת ידיעות סודיות במטרה לפגוע בביטחון המדינה, למרות שסיטה טען שהוא לא רצה לפגוע בביטחון המדינה אלא פעל מתוך בצע כסף. ביהמ"ש קבע שדי בכך שסיטה ראה את אפשרות הפגיעה במדינה כאפשרות קרובה לוודאי.

במילים אחרות, לא המניע למעשים הוא שקובע, אלא העובדה שפלדשטיין היה צריך לצפות מה עלולה להיות התוצאה של המעשים שלו. פלדשטיין היה מודע לכך שהצנזורה פסלה את פרסום הידיעה, על תוכנה, מה שמוכיח שהוא ידע שקיימת אפשרות קרובה לוודאי שהפרסום יביא לפגיעה בביטחון המדינה.

- **טענה :** למה פלדשטיין נאשם בעבירה שנקראת "ריגול חמור"? הוא לא ריגל לטובת שום גורם עוין!

תשובה : כותרת סעיף העבירה בחוק העונשין היא אכן "ריגול חמור", אבל הסעיף לא עוסק בהכרח בריגול לטובת האויב. הוא עוסק בכל מי שאסף או מסר ידיעה סודית לאדם אחר, מבלי שהיה מוסמך לעשות זאת, אפילו אם לא התכוון לפגוע בביטחון המדינה.

גם ענת קם הורשעה בשעתו בעבירה זו של "ריגול חמור".

- **טענה :** פלדשטיין נאשם בעבירה שעונשה המירבי הוא מאסר עולם. לא הגזמתם?

תשובה: החוק קובע בכל עבירה מה העונש המקסימלי שניתן להטיל על מי שמורשע בה. במקרה זה מדובר בעונש מקסימלי, שבית המשפט שומר לנסיבות החמורות ביותר של ביצוע העבירה. אין בזה כדי להעיד על העונש שהפרקליטות תבקש לגזור בבוא העת, אם וכאשר יורשעו הנאשמים. עם זאת, העונש ודאי מעיד על החומרה שהמחוקק ייחס לעבירה זו.